

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
(найменування навчальної дисципліни)**

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)**

**спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)**

**за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва освітньої програми)**

мова навчання

українська

Розробники:

Коркішко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гарань Н.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Гаврилова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В. _____
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Назва

Кількість кредитів	4 кредити ECTS / 120 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Коркішко Олена Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи
Контактна інформація	korkishko.l.g@gmail.com
Консультації	Очні консультації: Чт з 13.10 до 14.30 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Анотація навчальної дисципліни	<i>Об'єкт вивчення навчальної дисципліни</i> – педагогічна система вищої освіти <i>Предмет вивчення навчальної дисципліни</i> – закономірності функціонування системи вищої освіти, навчання, виховання та технології організації і здійснення освітнього процесу, розвитку та підготовки здобувачів до професійної діяльності
Опис навчальної дисципліни	<i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формування системи наукових знань щодо змісту та напрямів реформування системи вищої освіти, теоретичних, організаційно-процесуальних, методичних засад процесу навчання та виховання, застосування інноваційних технологій у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти, розвиток здатності проектувати, реалізовувати, контролювати та оцінювати результати освітнього процесу і наукової діяльності відповідно до державних та європейських стандартів <i>Завдання вивчення навчальної дисципліни:</i> – забезпечення розуміння цілісного процесу становлення і розвитку системи вищої освіти в Україні, обґрунтування сучасних тенденцій її розвитку; – засвоєння змісту й вимог законодавчих і нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу в закладі вищої освіти; – озброєння знаннями основних категорій і понять педагогіки вищої школи, закономірностей функціонування системи вищої освіти тощо; – ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання та виховання;

– обґрунтування професіограми викладача ЗВО, формування відповідних професійних та особистісних якостей майбутнього викладача;

– розвиток практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності в умовах вищої школи.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: філософія освіти і науки, сучасні інформаційні технології, теорія і практика вищої професійної освіти в Україні, методологія і методика педагогічних досліджень

Програмні компетентності:

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 12. Здатність до особистого і професійного розвитку.

ЗК 13. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17. Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

Ключові слова: вища освіта, педагогіка вищої школи, система вищої освіти, педагогічні категорії, викладач закладу вищої освіти, педагогічна культура викладача, освітній процес, дидактика вищої школи, форми, методи, засоби навчання, навчальні заняття, методичне забезпечення, інноваційні технології, самостійна, науково-дослідна робота, контроль та оцінка знань, умінь і навичок здобувачів, виховна робота, студентська молодь, куратор (тьютор) академічної групи тощо.

Очікувані результати навчання:

ПРН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати

результати навчання здобувачів освіти.

ПРН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.

2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: С.А.Саяпіна, О. Г. Коркішко, А.В.Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 103 с.

4. Немченко С.Г., Крижко І.Ф., Шумілова О.М. та ін. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.

5. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с. 6. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-мет. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

2) *Платформи та сервіси дистанційного навчання:*

Moodle Дистанційний курс «Педагогіка вищої школи»
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=890>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>

2. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проект. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>

3. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018 року №776. URL: <https://cutt.ly/Qk7M9us>.

4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до

	<p>2021 р. схвалено Указом Президента України № 344/2013 від 25 черв. 2013 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013.</p> <p>5. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.</p> <p>6. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України №2623-III від 16.01.2016 р. URL: https://cutt.ly/MkZ22up.</p> <p>7. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: проєкт. URL: http://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf</p> <p>8. Щодо організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти з 08 січня 2021 року URL: https://cutt.ly/jkZMAOM</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проєктор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
Теми	<p>Тема 1. Сучасна вища школа в освітній системі України</p> <p>Тема 2. Загальні основи педагогіки вищої школи</p> <p>Тема 3. Особливості діяльності та педагогічна культура викладача вищої школи</p> <p>Тема 4. Основи дидактики вищої школи</p> <p>Тема 5. Форми та методи організації навчально-пізнавальної діяльності у вищій школі</p> <p>Тема 6. Система аналізу й оцінювання навчальних досягнень студентів</p> <p>Тема 7. Зміст і основні напрями виховної роботи у ЗВО</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Словесні методи:</i> лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; <i>наочні методи:</i> спостереження, демонстрація, візуалізація, ілюстрація; <i>практичні методи:</i> обробка довідкової інформації, моделювання, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань); <i>робота з навчально-методичною літературою</i> (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання доповіді, есе); <i>відеометод</i> у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні та ін.; <i>активні методи навчання:</i> метод проєктів, карта ідей.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій, виконують самостійну роботу.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> педагогічне есе, презентація, огляд фахової літератури, доповідь, реферування наукової літератури,</p>

навчатися?»	навчальний проєкт, іспит.
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (семестровий екзамен).</p> <p>Методи: усне опитування, письмові роботи.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні.</p> <p>Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.</p> <p><i>Основні вимоги:</i></p> <p>Екзамени складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання екзаменів у разі поважних причин. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії.</p> <p>Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.</p> <p><i>Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):</i></p> <p><i>Оцінка «відмінно» (90-100 балів)</i> виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок</p>

виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	0,5			7	5
Т 2	4	1			7	5
Т 3	4	1			10	8
Т 4	4	1			8	6
Т 5	6	1,5			8	6
Т 6	4	1			16	12

Т 7	4	1			16	11
Разом	28	7			72	53

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	3	0,5			7	5
Т 2	3	1			7	5
Т 3	3	0,5			10	8
Т 4	3	0,5			8	6
Т 5	6	1			8	6
Т 6	3	0,5			15	12
Т 7	6	1			18	13
Разом	27	5			73	55

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>, Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДДПУ (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>)

Політика щодо:

дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від -1 бала до -5 балів).

Здобувачі, які отримали незадовільну оцінку або були не допущені до підсумкового контролю, мають можливість

	<p>ліквідувати академічну заборгованість згідно з відповідним графіком. Умовою для ліквідації академічної заборгованості є накопичення необхідної кількості балів (для досягнення 60 балів) за виконання визначених викладачем додаткових самостійних завдань до повторного складання контрольного заходу.</p> <p><i>академічної доброчесності:</i> письмові роботи перевіряються на наявність плагіату та допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.</p> <p><i>відвідування:</i> відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, друга вища освіта) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Педагогіка вищої школи» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання, студентоцентрикований підхід; вивчення даного курсу передбачає розвиток професійної компетентності у процесі опанування теоретичних, організаційно-процесуальних, методичних засад процесу навчання та виховання, застосування інноваційних технологій у процесі здійснення квазіпрофесійної діяльності викладача закладу вищої освіти, розвиток здатності проєктувати, реалізовувати, контролювати та оцінювати результати освітнього процесу і наукової діяльності відповідно до державних та європейських стандартів, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills): комунікативність, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, тайм-менеджмент, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції, своєчасно виконали самостійну роботу, додатково отримують 3 бали до підсумкового оцінювання результатів навчання.</p>

Сипченко О.М.
канд. пед. наук, доцент

підпис

Коркішко О.Г.
канд. пед. наук, доцент

підпис